sem. který se stal při udělení povolení. Žal. úřad má za to, že tomu tak není, poněvadž výše poplatků stanovena byla všeobecně závaznou normou, t. j. svrchu uvedenou vyhláškou z 20. března 1921, a tato norma musí býti přivedena k platnosti i dodatně, když původní předpis omylem se jí neřídil. Leč nss nemohl uznati, že by vyhláška ona měla skutečně povahu, kterou jí úřad přikládá. Pro normy tohoto druhu vyžaduje § 2 zák. z 13. března 1919 č. 139 Sb. zařadění do sbírky z. a n. Nestala-li se publikace jich tímto způsobem, nelze jim obecně závaznou moc přikládati, neboť sbírka jest podle § 1 téhož zák. určena právě k veřejnému vyhlášení nově vydávaných právních ustanovení, a publikací ve sbírce je podmíněna účinnost vyhlášené normy (srovn. § 4 cit. zák.). Jinaký způsob publikace, o němž se zmiňuje odvodní spis, ovšem tento zákonem předepsaný způsob vyhlášení nenahrazuje. Při tom jest podotknouti, že pro posouzení daných případů je zcela bezvýznamné ustanovení vyhlášky min. obch. z 25. prosince 1922 č. 411 Sb., na něž odvodní spis poukazuje, ježto jde o povolení vydaná a co do své platnosti prošlá již před vydáním této vyhlášky.

Není-li tu tedy závazné normy, pak arci není tu předpokladu, z něhož úřad vycházel, že totiž takovéto normy může i dodatně použíti na daný případ.

Vyhláška z 30. března 1921, majíc povahu pouhé směrnice, stanovené úřadem pro udílení vývozních povolení, nemůže býti jako taková podkladem pro to, aby úřad v případě, když se směrnicí tou neřídil a straně při udělení povolení předepsal poplatek nižší, dodatečně poplatek zvyšoval.

Z těchto úvah plyne, že platební rozkazy, jimiž žal. úřad st-lce uložil doplatky k poplatkům za udělení vývozních povolení předepsaným a zaplaceným, jsou nezákonné. I bylo proto obě rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 5318.

Poplatky vývozní a dovozní: * Stranu, která si vymohla povolení k vývozu nebo dovozu, nelze pokládati za nevinnou zmařením obchodu ve smyslu výnosů úřadu pro zahraniční obchod ze dne 13. července 1920 č. 87.377 a ze dne 24. ledna 1921 č. 4579 také tenkráte, když od vývozu nebo dovozu upustí jen proto, že by jí z jeho realisování vzešla škoda (na př. následkem změněných poměrů valutních).

(Nález ze dne 26. ledna 1926 č. 3342/25).

Věc: Rudolf B. v S. (adv. Dr. Art. Doctor z Prahy) proti ministerstvu obchodu (vl. rada Jos. Vondraš) o vývozní poplatky.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Nař. rozhodnutím zamítnuta byla žádost za částečné vrácení poplatků zaplacených za vývozní povolení stěžující si firmě udělené, ale jen z části využité.

Na odůvodnění žádosti té bylo uvedeno, že v době povolení bylo nemožno od železničních správ dostati potřebný počet vagonů a že, když pak později se situace v přistavování vagonů poněkud zlepšila, změnily

se valutní poměry stoupnutím čsl. koruny a klesáním valut sousedních států tak, že nebylo již lze pomýšleti na realisování vývozního povolení.

Žal. ministerstvo naproti tomu vytklo, že storno obchodu, na nějž povolení znělo, není prokázáno, a důvody v žádosti uváděné o pohybu valut nejsou způsobilé, aby na jejich podkladě poplatek mohl býti odepsán.

Stížnost dovozuje, že okolnosti všeobecně známé, o něž žádost za vrácení poplatků se opírala, a které nebylo třeba zvlášť úřadu dosvědčovati, o sobě prokazují, že s vývozu sešlo bez viny st-lovy.

Nss uvážil o stížnosti té toto:

Ve smyslu výnosu úřadu pro zahr. obchod z 13. července 1920 a vyhlášky z 24. ledna 1921 upravujících otázku vrácení poplatků zaplacených za vývozní povolení, jichž vůbec nebo z části nebylo použito, jest vrácení poplatků vázáno na dvě podmínky; jednak, aby žádost za vrácení byla podána v stanovené lhůtě, jednak aby žadatel prokázal, že s obchodu sešlo bez jeho viny. V daném případě jest hledíc k znění nař. rozhodnutí i stížnosti na sporu toliko otázka, zdali st-l vyhověl této druhé podmínce. Nss již v některých dřívějších nálezech, tak na př. v nálezu z 29. září 1924 č. 16.679 poukázal k tomu, že mluví-li se v oněch výnosech o vině, není podle podstaty věci možno v této spojitosti rozuměti tomu tak, že by ony předpisy měly na zřeteli nějakou »vinu« ve smyslu etickém nebo ve smyslu nějakých norem trestních, nýbrž že příslušnému ustanovení lze dáti jen ten smysl, že žadateli ukládá průkaz o tom, že příčina neprovedení obchodu netkví v osobě zejména v dispositi jeho. Že by ve styku obchodním sešlo s obchodu, jehož realisování jest objektivně možné, z jiné příčiny než proto, že se později objevil některému s účastníků nevýhodným, bude zajisté jen výjimkou. Výhodnost nebo nevýhodnost nějakého obchodu jest ovšem také závislá na objektivních okolnostech, ale stranu, která obchod stornovala, t. j. svojí dispoosicí jej zmařila, bude přes to, že k tomu důvody obchodními, hospodářskými byla donucena, ve smyslu oněch dvou vyhlášek pokládati za vinnu zrušením obchodu. Jestliže v daném případě st-l ve své žádosti dovolával se toho, že povolený vývoz nemohl býti realisován, poněvadž v sousedních státech měna velice poklesla, nelze tomu rozuměti jinak, než že vývoz stal se vývojem valutových poměrů nevýhodným a proto st-lem nebyl realisován. Jest tedy dle vlastního udání strany míti za to, že k obchodu, pro nějž vývozní povolení bylo vyžádáno, nedošlo z vůle st-le samého, ale již v tom shledávati jest, jak bylo vyloženo, »vinu«, t. j. důvod, aby ve smyslu uvedených výnosů min. vrácení poplatku bylo odepřeno.

V tomto smyslu také odborné plenum nss-u se dne 14. prosince 1925 usneslo na zásadě, že stranu, která vymohla si povolení vývozu neb dovozu, nelze pokládati za nevinnou zmařením obchodu podle oněch výnosů tenkráte, když od vývozu neb dovozu upustí jen proto, že by jí z jeho realisování vzešla škoda.

Jestliže tedy za vylíčeného stavu věci úřad vyslovil, že okolnosti st-lem uplatněné nemohou odůvodniti vrácení poplatku, neshledal nss, že by jeho rozhodnutí bylo nezákonné, nebo vadné a stížnost proto zamítl.